

Sygn. akt: VIII U 2390/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca SSO Lucyna Stąsik - Żmudziak

Protokolant prot. sądowy Przemysław Ochal

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2016 roku w Lublinie

sprawy W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 1 lutego 2016 roku znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala W. B. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 4 stycznia 2016 roku;

II. stwierdza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie prawa do świadczenia w terminie.

Sygn. akt VIII U 2390/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 lutego 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił W. B. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy powołując się na art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015, Nr 748,) w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) wskazał, że wnioskodawca wykazał na dzień 1 stycznia 1999 r. ogólny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, osiągnął wymagany wiek emerytalny, ale nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Organ rentowy nie uwzględnił jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy żadnego okresu zatrudnienia gdyż wnioskodawca nie przedłożył wymaganego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Nie uwzględnił m.in. zatrudnienia od dnia 25 października 1977 r. do dnia 31 maja 1994 r. w (...) (...) w C. w charakterze spawacza, dokumentowanego świadectwem pracy. (k. 31 akt ZUS).

W dniu 04 lutego 2016 r. W. B. odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury począwszy od daty złożenia wniosku. Wskazał, iż posiada wymagany staż pracy w warunkach szczególnych bowiem w okresie od dnia 25 października 1977 r. do dnia 31 maja 1994 r. pracował w (...) (...) w C. na stanowisku spawacza elektrycznego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w treści zaskarżonej decyzji (k. 4-5).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W. B. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

W dniu 4 stycznia 2016 r. wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury (wniosek k. 1-6 akt ZUS). Dołączył oświadczenia o pracy w gospodarstwie rolnym oraz zaświadczenie o okresach opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze. W aktach kapitałowych znajdowały się świadectwa pracy, w tym m.in. świadectwo wystawione przez (...) (...) w C. z, którego wynikało, że W. B. w okresie od dnia 25.10.1977 r. do dnia 31.05.1994 r. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza. (k. 5 a.k. ZUS).

Decyzją z 15.01.2016r. ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury ustalając sumaryczny staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy w rozmiarze 23 lat, 1 miesiąca i 7 dni oraz wskazując, że wnioskodawca nie udowodnił żadnego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. (k. 26ae)

Wnioskodawca decyzji nie skarżył, ale wniósł o ponowne rozpatrzenie jego uprawnień emerytalnych, składając dodatkowe dowody na wykonywanie pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach (decyzja k. 31 akt ZUS).

W. B. w okresie od dnia 20 sierpnia 1975 r. do dnia 30 lipca 1977 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) gdzie zajmował stanowisko betoniarza. W lipcu 1997 roku uzyskał tam uprawnienia spawacza w zakresie podstawowego kursu spawania elektrycznego.

Z dniem 25.10.1977r. zawarł umowę w pełnym wymiarze czasu pracy początkowo na 2 tygodniowy okres próbny a następnie na czas nieokreślony w (...) (...) na stanowisku spawacza. Został skierowany do pracy w zakładzie wyrobów metalowych. Zakład wyrobów metalowych wykonywał elementy potrzebne na budowę: balustrady, drzwi, okna, stojany na płyty montażowe. Była to hala specjalnie przygotowana do wykonywania spawania. Zorganizowano w niej około 30 stanowisk spawalniczych w sposób prowizoryczny od siebie odizolowanych. Na hali pracowali spawacze, ślusarze oraz pomocnicy spawaczy. Wnioskodawca wykonywał wyłącznie spawanie elektryczne. Nie posiadał uprawnień do innych rodzajów spawania. Przy produkcji elementów metalowych przede wszystkim wykonywano spawanie elektryczne, chociaż sporadycznie było też spawanie gazowe. Materiały przeznaczone do spawania przygotowywali dla spawaczy pomocnicy. Wszyscy spawacze, pracowali na jednej hali w oparach dymu i w hałasie. Do pracy używali specjalnych ubrań roboczych: rękawic i skórzanych fartuchów, masek na oczy. Pracowali obok siebie, byli narażeni na naświetlanie oczu, łuk elektryczny. Swoje obowiązki W. B. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Niejednokrotnie pracował w godzinach nadliczbowych. Otrzymywał dodatek szkodliwy oraz mleko i zupę regeneracyjną. (...) było przedsiębiorstwem budowlanym, realizującym budowy na terenie C. i jego okolic. Wnioskodawca w zakładzie wyrobów metalowych spawał elektrycznie części używane do budowy domów. Nie pracował na budowie. (zeznania wnioskodawcy k. 30v-31 w zw. z k. 52v, zeznania S. R. k. 31-31v, zeznania świadka Z. B. k. 31v-32, Z. H. k. 32 as, akta osobowe k. 12 – zaświadczenie o ukończeniu kursu k.3, zaświadczenia kwalifikacyjne k. 13, umowa o pracę, świadectwo pracy k.15).

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy, są bowiem wewnętrznie spójne, logiczne i znajdują potwierdzenie w dowodach z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy, a także w zeznaniach świadków: S. R. k. 31-31v, zeznania świadka Z. B. k. 31v -32, Z. H. k. 32 as.

Należy podkreślić, że przesłuchani w sprawie świadkowie nie mieli żadnego powodu by relacjonować zdarzenia niezgodnie z ich rzeczywistym przebiegiem. S. R. był zatrudniony w (...)(...) w C. w latach 1978 do 1987 roku na stanowisku spawacza. Obydwaj wykonywali spawanie elektryczne. Zeznania tego świadka były niemal tożsame z zeznaniami wnioskodawcy w opisie obowiązków, charakteru pracy i warunków jej wykonywania. Świadek w 2013 roku uzyskał w tutejszym Sądzie prawomocny wyrok ustalający mu prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych w związku z wykonywaniem pracy spawacza w (...). Z. B. był zatrudniony w tym samym zakładzie pracy w tożsamym okresie i pracował na stanowisku narzędziowca. Swoją pracę wykonywał na hali obok spawalni. Jego praca była związana ze spawalnią. Do niego przychodzili spawacze, którym wydawał narzędzia typu: tarcze spawalnicze, uchwyty. Świadek codziennie miał okazję obserwować pracę wnioskodawcy. Stanowczo twierdził, że wnioskodawca wykonywał wyłącznie prace spawalnicze. Świadek Z. H. pracował w (...) jako kierowca samochodu ciężarowego. Na budowy dowoził różne materiały, w tym produkowane w zakładzie metalowym. Potwierdził, że widywał wnioskodawcę wyłącznie przy pracach spawalniczych. Z uwagi zatem na wspólny wieloletni okres pracy z wnioskodawcą, w tych samym zakładzie pracy świadkowie z różnych pozycji zawodowych mieli sposobność dokonania spostrzeżeń okoliczności, o których zeznawali, a ich stały i powtarzający się charakter utrwalił ich przebieg na tyle, iż pomimo upływu czasu przedstawili poszczególne zdarzenia w pełni rzetelnie i spójnie. Z racji wykonywanych obowiązków pracowniczych świadkowie znali podział organizacyjny zakładów pracy, w których pozostawali w zatrudnieniu oraz mieli bezpośredni kontakt z wnioskodawcą.

Sąd obdarzył także wiarą wymienione wyżej dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych i aktach ZUS. Ich treść, oprócz świadectw pracy zawierających adnotację o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu tak co do ich formy, jak i treści. W aktach osobowych wnioskodawcy znajdują się umowa o pracę, pisma wnioskodawcy, pisma pracodawcy, zaświadczenia kwalifikacyjne, na podstawie których możliwe było ustalenie charakteru i okresu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach.

Prawo do wcześniejszej emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na datę urodzenia wnioskodawcy, regulują przepisy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015, Nr 748,) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983, Nr 8, poz. 43 ze zmianami). Prawo do emerytury nabywają ubezpieczeni po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnili enumeratywnie określone przesłanki:

- posiadają okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn,
- legitymują się okresem składkowym i nieskładkowym, o którym mowa w art. 27.

Natomiast, w myśl art. 184 ust. 2 emerytura, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wykaz A prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, stanowiący załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U.1983 Nr 8 poz. 43 ze zm.) wymienia Dziale XIV "Prace różne" poz. 12 wymienia prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym. Prace te są również wymienione w przepisach resortowych - w wykazie A, stanowiącym załącznik do Zarządzenia NR 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia

1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. U. MB i PMB Nr 3, poz. 6), gdzie w Dziale XIV, poz. 12 pkt 1 wskazano stanowisko spawacz elektryczny i gazowy .

W oparciu o analizę zeznań wnioskodawcy i zeznań świadków oraz danych wynikających z dokumentów zawartych w aktach ZUS i aktach osobowych uznać należy, iż w okresie od dnia 25 października 1977 r. do dnia 31 marca 1994 r. (16 lat, 7 miesięcy i 7 dni) W. B. był zatrudniony w szczególnych warunkach w (...) (...) w C. przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym na stanowisku spawacza elektrycznego.

Reasumując wnioskodawca spełnił przesłanki z art. 184 ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to jest:

- 1) ukończył 60 lat w dniu(...)
- 2) udowodnił 25 lat zatrudnienia, w tym ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,
- 3) nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi wskazaniem, zmienił zatem zaskarżoną decyzję ustalając wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 04 stycznia 2016 r. tj. od dnia, w którym wnioskodawca złożył wniosek o świadczenie (art. 100 ust. 1 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

W niniejszej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności z art. 118 ust. 1a powołanej ustawy. Wnioskodawca nie przedłożył wraz z wnioskiem świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Dopiero w toku postępowania przesłuchano wnioskodawcę oraz dopuszczono dowód z zeznań świadków oraz z dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy. Analiza tych dowodów pozwoliła na ustalenie, że W. B. wykonywał pracę w szczególnych warunkach ponad okres 15 lat. Dowodami tymi nie dysponował organ rentowy, a zatem nie mógł dokonać prawidłowej oceny zasadności roszczenia wnioskodawcy o ustalenie prawa do emerytury w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze w oparciu o powołane wyżej przepisy oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.